

Najvyšší súd

Slovenskej republiky – Disciplinárny súd Slovenskej republiky

2 Dso 2/09

Rozhodnutie

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako Disciplinárny súd Slovenskej republiky – odvolací senát zložený z predsedu senátu JUDr. Pavla Polku a sudcov JUDr. Miroslavy Čutkovej, JUDr. Ladislava Mejstrika, JUDr. Jozefa Šimona a JUDr. Ladislava Tomčovčíka v disciplinárnej veci sudcu Okresného súdu M... JUDr. V... Č..., na verejnom zasadnutí konanom dňa 18.5.2009 prejednal **o d v o l a n i e** predsedu Okresného súdu M... a sudcu JUDr. V... Č... proti rozhodnutiu Najvyššieho súdu Slovenskej republiky ako Disciplinárneho súdu Slovenskej republiky, sp.zn. 2Ds 4/08 z 22.1.2009 a takto

rozhodol:

Podľa § 131 ods. 4 zák. č. 385/2000 Z.z. o sudcoch a prísediacich a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, rozhodnutie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky ako disciplinárneho súdu SR sp.zn. 2Ds 4/2008 z 22. januára 2009 z r u š u j e a vec vracia prvostupňovému disciplinárnemu súdu na nové prejednanie a rozhodnutie.

O d ô v o d n e n i e :

Rozhodnutím Najvyššieho súdu SR ako disciplinárneho súdu sp.zn. 2Ds 4/2008 zo dňa 22.1.2009 bol sudca Okresného súdu M... JUDr. V... Č... uznaný za vinného v bode 1 rozhodnutia z disciplinárneho previnenia podľa § 116 ods. 1 písm. a/ zák. č. 385/2000 Z.z. (ďalej len zákon sudcoch a prísediacich) a v bode 2 zo závažného

disciplinárneho previnenia podľa § 116 ods. 2 písm. a) zákona o sudcoch a prísediacich na tom skutkovom základe, že

1/ v jemu pridelenej veci, vedenej na Okresnom súde M... pod zn. 14P/16/2008, neustanovil mal. G... D..., nar. 3... kolízneho opatrovníka na zastupovanie v označenom konaní, hoci tak podľa ust. § 31 ods. 2 Zákona o rodine v platnom znení mal a mohol urobiť;

2/ v jemu pridelenej veci vedenej na Okresnom súde M... pod sp.zn. 14P/16/2008 pri vydaní predbežného opatrenia, nariadenom uznesením č.k. 14P/16/2008-17 zo dňa 26.1.2008 vychádzal výhradne z tvrdení otca maloletého G... D..., nar. ..., uvedených v návrhu na vydanie predbežného opatrenia z 18.1.2008, doplneného 23.1.2008, pričom argumenty matky maloletého L... D..., rod. Š... nar. ... uvedené v jej návrhu na vydanie predbežného opatrenia z 21.1.2008 žiadnym spôsobom nezohľadnil, v rozhodnutí o predbežnom opatrení sa s nimi nijako nevysporiadal, keď zároveň rozhodnutie o predbežnom opatrení vydal v prospech otca ma maloletého bez žiadnych dôkazov, ktoré by verifikovali jeho tvrdenia.

Za to mu disciplinárny súd uložil podľa § 117 ods. 5 písm. b/ zákona o sudcoch a prísediacich disciplinárne opatrenie - zníženie funkčného platu o 50 % na obdobie 10 mesiacov.

Proti tomuto rozhodnutiu prvostupňového disciplinárneho súdu podali v zákonnej lehote odvolania, a to predseda Okresného súdu M... ako aj JUDr. V... Č... Predseda Okresného súdu M... v dôvodoch svojho odvolania poukázal na to, že nesúhlasí s dôvodmi disciplinárneho súdu, že sudca JUDr. Č... rozhodoval ako sudca zákonný, pretože veľmi dobre vedel, že vo veci prebieha aj rozvodové konanie rodičov dieťaťa, ktoré čo do rozhodnutia o rozvode ich manželstva sa stalo právoplatným, avšak čo do rozhodnutia ohľadom práv a povinností k mal. dieťaťu právoplatné nebolo, v

dôsledku odvolania, ktoré bolo podané proti tomuto rozsudku. Z toho dôvodu správny postup sudcu JUDr. Č. mal byť ten, že mal sa dožadovať odstúpenia konania a rozhodnutia o návrhoch na vydanie predbežného opatrenia vo veci sp.zn. 21C 107/2007. Odvolateľ zároveň poukazuje na vzájomné vzťahy medzi JUDr. Č a starým otcom mal. dieťaťa JUDr. G D, ktorý mal eminentný záujem na tom, aby maloleté dieťa bolo zverené predbežným opatrením do výchovy jeho syna G D mladšieho. V konaní sudcu JUDr. Č nešlo o nejakú náhodu, alebo nedbanlivostné konanie, ako sudcu, ale išlo u neho o zjavné úmyselné cieľavedomé konanie, nasvedčujúce tomu, že sudca JUDr. Č týmto svojím konaním vychádzal v ústrety otcovi dieťaťa a tým poškodil matku dieťaťa a predovšetkým maloleté dieťa. Odvolateľ je toho názoru, že v konaní sudcu JUDr. Č bola preukázaná aj zvýšená škodlivosť na strane matky, ktorá týmto rozhodnutím bola podrobená veľkej psychickej traume a tak aj na strane dieťaťa, ktoré jej bolo odobrané a ktoré nepochybne bolo psychicky aj citovo viazané na svoju matku. Odvolateľ trvá na tom, že závažné disciplinárne previnenie sudcu JUDr. Č spočíva aj v porušení povinnosti podľa písmena b/ a f/ citovaného zákonného ustanovenia. Vzhľadom na tieto skutočnosti trvá na tom, aby u JUDr. V Č bolo prijaté najprísnejšie disciplinárne opatrenie podľa § 117 ods. 5 písm. c/ zákona o sudcoch a príseďiacich, teda odvolanie z funkcie sudcu.

Odvolanie odôvodnil aj sudca JUDr. V Č prostredníctvom svojho obhajcu. V dôvodoch svojho odvolania poukazuje na skutočnosť, že nepopieral a nepopiera, že vo veci vedenej na Okresnom súde M pod sp.zn. 14 P 16/2008 maloletému G D neustanovil kolízneho opatrovníka, hoci nevyhnutnosť tohto postupu vyplýva zo zákona. Návrh bol podaný 18.1.2008 a rozhodnutie bolo vydané 25.1.2008, teda v 7-dňovej lehote a následne sa doručovalo všetkým účastníkom konania, teda aj kolíznemu opatrovníkovi. Týmto úkonom bol konvalidovaný nedostatok pribratia

kolízneho opatrovníka vzhľadom k tomu, že išlo o prvý úkon, ktorý mu vo veci samej patrilo, a teda možnosť konať pred súdom nebola ani čiastočne odňatá. Napokon sám zákon v ustanovení § 94 ods. 2 O.s.p. nevyklučuje skutočnosť, že môže dôjsť k opomenutiu pribratia do konania osoby, ktorá má postavenie účastníka konania, pričom aj upravuje postup súdu za tejto situácie. Procesným pochybením uvedeným v bode 1 rozhodnutia disciplinárneho súdu sa JUDr. Č. teda nedopustil disciplinárneho previnenia, pretože toto vykazuje len jeho formálne, ale nie materiálne znaky. Za každé procesné pochybenie nemôže byť sudca disciplinárne postihovaný, pretože takýmto postupom by došlo k popretiu revízneho princípu v sústave súdov a odvolacieho, ako aj druhoinštančného princípu zakotveného v ustanovení § 201 - 245 O.s.p.

Pokiaľ ide o bod 2 rozhodnutia, aj v tomto namietajú opodstatnenosť záveru o tom, aby sa JUDr. Č. dopustil svojím konaním disciplinárneho previnenia. Predbežné opatrenie bolo nariadené v zákonom stanovenej 7- dňovej lehote, pričom disciplinárny súd mal v danom prípade posudzovať, či mal JUDr. Č. v každom procesnom štádiu konania oporu pre svoje konanie a rozhodovanie v právnom predpise, lebo rozhodovacia činnosť, resp. právny názor pri korektnej aplikácii právnych predpisov nemôže byť predmetom disciplinárneho konania. Takýmto postupom by došlo k zasahovaniu do nezávislosti súdu a jeho rozhodovacej činnosti. Disciplinárny súd by teda postupoval nad rámec svojich právomocí, keby sa zaoberal správnosťou alebo úplnosťou niektorých z právnych názorov. Za rozhodovanie nemôže sudcu ani prísediaceho stíhať a to ani po zániku ich funkcií. Odvolateľ je toho názoru, že všetky tieto okolnosti je potrebné zohľadňovať v disciplinárnom konaní, pričom výklad skutkovej povinnosti disciplinárneho previnenia nesmie pripustiť zásah do nezávislosti a nestrannosti rozhodovacej činnosti sudcu. Disciplinárny súd nie je oprávnený posudzovať každé procesné a hmotnoprávne pochybenie sudcu, t.j. zákonnosť konania a rozhodovania, ktoré je oprávnený preskúmať len súd rozhodujúci o riadnom alebo o mimoriadnom opravnom prostriedku. Z

rozhodnutia Najvyššieho súdu SR Ds 6/1999 je zrejmé, že skutkovú podstatu kárneho previnenia nenaplňa čin, ktorého skutkovým základom je procesné pochybenie sudcu alebo spôsob jeho rozhodnutia v konkrétnej veci, pokiaľ nie je základom procesného pochybenia alebo rozhodnutia také úmyselné konanie, ktoré má znaky niektorého trestného činu alebo pokiaľ nejde o zavinené priet'ahy v konaní, nevhodné správanie sa sudcu alebo narušovanie dôstojnosti konania. Na odstránenie uvedených pochybení slúžia výlučne riadne alebo mimoriadne opravné prostriedky uvedené v procesnom predpise. Kárny senát nie je oprávnený v kárnom konaní skúmať správnosť a zákonnosť rozhodnutia, obsahom ktorého mal sudca podľa návrhu navrhovateľa na začatie kárneho konania naplniť znaky kárneho previnenia ani správnosť postupu konania, ktoré takémuto rozhodnutiu predchádzalo alebo po ňom nasledovalo. Odvolateľ v závere svojho odvolania poukazuje na skutočnosť, že napadnuté rozhodnutie je nepreskúmateľné aj z dôvodu, že v podstate nemá oporu vo vykonanom dokazovaní. Navyše, JUDr. V [] Č [] je toho názoru, že postup navrhovateľa vyvoláva dojem, že sa snaží za každú cenu dosiahnuť jeho disciplinárny postih. Vyplýva to z toho, že aj písomný návrh, ktorým žiadal postih JUDr. Č [] aj za to, že mu bola vec pridelená výnimkou na jeho pokyn. V závere navrhol, aby sa odvolací súd zaoberal otázkou zachovania totožnosti skutku a keďže trvá na tom, že sa nedopustil žiadneho disciplinárneho previnenia, navrhol, aby odvolací súd zrušil rozhodnutie prvostupňového disciplinárneho súdu a sudcu JUDr. V [] Č [] oslobodil.

Odvolací disciplinárny senát po preskúmaní obsahu jednotlivých dôkazov, ktoré mal vo veci k dispozícii, oboznámení sa so spismi Okresného súdu M [] 14P 16/2008 a 21C 107/2007, ako aj so spisom prvostupňového disciplinárneho súdu 2Ds 4/08 dospel k záveru, že rozhodnutie prvostupňového disciplinárneho súdu nemá oporu v zákone.

Podľa § 120 ods. 8 zákona o sudcoch a prísediacich návrh na začatie disciplinárneho konania musí obsahovať meno a priezvisko sudcu, proti ktorému

návrh smeruje, **opis skutku**, pre ktorý sa navrhuje začatie disciplinárneho konania a označenie dôkazov, o ktoré sa návrh opiera, ak ide o priestupok, návrh musí ďalej obsahovať označenie príslušného ustanovenia zákona, ktorého znaky skutok napĺňa a dôkazy, ktoré svedčia o spáchaní priestupku.

Ako to vyplýva zo spisu, návrh na začatie disciplinárneho konania bol predsedom Okresného súdu M JUDr. J S podaný dňa 17.4.2008 a disciplinárnemu súdu SR bol doručený na druhý deň, t.j. 18.4.2008. V uvedenom návrhu navrhovateľ konštatuje, že sudca JUDr. V Č dňa 25.1.2008 vydal uznesenie sp.zn. 14P 16/2008, ktorým rozhodol o predbežnom opatrení v právnej veci starostlivosti o mal. G E , nar. . Týmto rozhodnutím uložil matke I. E povinnosť, aby odovzdala mal. C E do starostlivosti jeho otca C D do právoplatnosti konania vo veci samej.

Tak, ako to bolo vyššie konštatované, navrhovateľ koncipoval uvedený skutok a ohraničil jeho konanie na konštatáciu, že sudca rozhodol o predbežnom opatrení, čím sa mal dopustiť závažného disciplinárneho previnenia podľa § 116 ods. 1 písm. a/ ods. 2 písm. b/ a § 116 ods. 2 písm. a/, f/ zákona o sudcoch a prísediacich. Žiadny iný skutok okrem vyššie uvedeného v tomto návrhu predsedu okresného súdu zo dňa 18.4.2008 uvedený nebol. Až 27.11.2008, teda viac ako po 7 mesiacoch od podania návrhu, navrhovateľ zaslal disciplinárnemu súdu upresnenie návrhu na disciplinárne konanie, ktorý doplnil o skutok, ktorý bol koncipovaný nasledovne: JUDr. V Č sudca OS M v konaní sp.zn. 14P 16/2008, ktorý rozhodol o predbežnom opatrení v právnej veci starostlivosti o mal. C E nar. , ktorým uložil matke L D povinnosť, aby odovzdala mal. G E do starostlivosti jeho otca G D do právoplatného skončenia konania vo veci samej konal:

1. ako nezákonný sudca a nezákonne postupoval v konaní a rozhodovaní vo veci;
2. neustanovil maloletému kolízneho opatrovníka tak, ako mu táto povinnosť vyplývala zo zákona.
3. nevykonával vo veci žiadne dokazovanie na preverenie tvrdení účastníkov konania.
4. predbežné opatrenie vydal v inom konaní, čím sa dopustil závažného disciplinárneho previnenia podľa § 116 ods. 1 písm. a/ v spojení s odsekom 2 písm. b/ a § 116 ods. 2 písm. a/, f/ zákona o sudcoch a prísediacich.

Na konci tohto doplnenia navrhovateľ navrhol, aby disciplinárny súd po doplnení dokazovania rozhodol podľa pôvodného návrhu zo dňa 17.4.2008. Z uvedeného je zrejmé, že navrhovateľ v doplnení návrhu po 7 mesiacoch fakticky uvádza ten istý skutok, ktorý rozšíril o ďalšie konanie uvedené v bodoch 1-4.

Vyššie uvedené skutočnosti teda podľa názoru odvolacieho disciplinárneho súdu vo svojom súhrne neposkytujú odpoveď na otázku, akým návrhom na disciplinárne konanie sa prvostupňový súd zaoberal, keď ani skutok uvedený v bode 1 rozhodnutia, ani skutok uvedený v bode 2 nie je v návrhu navrhovateľa konštatovaný.

Podľa názoru odvolacieho disciplinárneho súdu, prvostupňový disciplinárny súd je viazaný skutkami uvedenými v návrhu na disciplinárne konanie, nie však ich právnym posúdením, obdobne ako je to upravené v Trestnom poriadku, ktorého analógiu je možné v rámci disciplinárneho konania aplikovať. Prvostupňový disciplinárny súd sa týmto ustanovením neriadil, keďže z jeho rozhodnutia je zrejmé, že si sám fakticky vytvoril skutky, na základe ktorých bol JUDr. V Č uznaný za vinného, pretože ani jeden z týchto

skutkov v návrhu na disciplinárne konanie uvedený nie je a nie je možné v danom prípade vychádzať z toho, že súd skutok upravil, pretože oproti návrhu a skutku, ktorý je v ňom uvedený, nebola zachovaná totožnosť skutku.

Prvostupňový disciplinárny súd v rámci nového prejednania sa musí zaoberať skutkom, resp. skutkami tak, ako sú uvedené v návrhu, resp. návrhoch navrhovateľa pri zachovaní totožnosti skutkov. Bude nevyhnutné si ujasniť, či podania navrhovateľa sú jedným návrhom na disciplinárne konanie pre viaceré skutky alebo dvomi návrhmi pre viaceré skutky, pričom treba mať na pamäti, že v disciplinárnom konaní nie je možné aplikovať ustanovenia občianskeho práva procesného, ale ustanovenia trestného práva procesného.

Podania navrhovateľa treba preskúmať z pohľadu zákonných podmienok uvedených v § 120 ods. 8 zákona o sudcoch a prísediacich, t.j. či návrh navrhovateľa spĺňa zákonné podmienky a či vôbec bude možné o takomto návrhu rozhodnúť inak, než zastavením celého disciplinárneho konania, pretože môže ísť o tak vážny procesný nedostatok, ktorý nebude možné žiadnym adekvátnym spôsobom konvalidovať.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nie je prípustný riadny opravný prostriedok.

V Bratislave dňa 18. 5. 2009

JUDr. Pavol Polka, v. r.
predseda senátu

Za správnosť :

